

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y r e l -
s e s framställning med förslag till inkomst-
och utgiftsstat för landskapets enskilda medel
under år 1953.

Genom den nya självstyrelselagens system hava de s.k. vederlags-
medlena bortfallit, medan å andra sidan landskapet övertagit ägan-
derätten till de flesta av staten tidigare ägda fastigheterna och
byggnaderna på Åland. En naturlig följd av detta nya system är att i
föreliggande budgetförslag observerats även sådana inkomster och ut-
gifter, som hänföra sig till de av landskapet övertagna jordegendo-
marna och som tidigare observerats i ordinarie budgeten. I de fall
där av landskapet sålunda övertagen fastighet även i fortsättningen
användes för ändamål, som även härafter bestrides ur ordinarie me-
del, t.ex. skolor och sjukhus, hava inkomsterna och utgifterna
dock observerats i ordinarie budgeten.

Förutom de sålunda nytillkomna inkomsterna och utgifterna, har
landskapsstyrelsen ansett det vara skäl att i detta budgetförslag
även bevara den linje i allmänt kulturhöjande syfte, som tidigare
gällt för de s.k. vederlagsmedlena.

Jämfört med de senaste årens budgeter för de dåvarande enskilda inkomsterna och utgifterna märkes i detta förslag den skillnaden att landskapsskatt, som enligt landstingets beslut den 30 november 1949 skulle uppbäras under åren 1950, 1951 och 1952, icke uppbäres under år 1953. I innevarande års enskilda medels budget hade dessutom bland inkomsterna observerats ett lån stort 2.000.000 mark. Detta lån har dock icke behövt utnyttjas, och då det i föreliggande budgetförslag ersättes av en engångsinkomst från löseskillningar, som beräknas erhållas ur statsmedel, har även låneanslaget utelämnats i detta förslag.

Inkomster.

För innevarande år beräknas försäljningen av virke från landskapets skogar giva en inkomst på minst 3.800.000 mark. Avdrages härifrån de under 9-I i årets ordinarie budget observerade anslagen för jordegendomarna med undantag för Jomala gårds utgifter, vilka fortfarande komma att belasta ordinarie budgeten såsom utgifter för skollägenhet vid Ålands lantmannaskola, uppstår här en behållning enskilda medel till godo på ungefär 965.000 mark.

I arrendeavgifter för boställen och fiskerier beräknas inflyta

budgeterade 1.100.000 mark under detta år, vilket belopp i sin helhet gottgöres enskilda medlen.

Behållningen från nuvarande enskilda medels budget beräknas per 31.12.1952 uppgå till 2.076.295 mark.

Då de s.k. vederlagsmedlen bortfallit från detta års ingång och då landstinget ändock fastställt vederlagsmedelsbudgetens utgiftsanslag, uppstår här ett minussaldo, som med tanke på tidigare behållning i samma budget, beräknas stiga till cirka 1.313.000 mark.

På grund av det ovensagda har i föreliggande förslag till enskilda medels budget behållningen från 1952 beräknats uppgå till 2.828.295 mark.

För 1953 beräknas försäljningen av virke från landskapets skogar inbringa 3.000.000 mark.

Arrendeavgifterna från landskapets boställen och fiskerier beräknas för 1953 giva en inkomst på 1.750.000 mark. Vid omräkning av dessa arrendeavgifter hava tillämpats samma spannmålspris som för senaste år. Någon arrendefrihet för nybyggnadsverksamhet har icke beviljats.

Genom skuldsedel den 12 januari 1951 beviljades för Ålands tu-

berkulosdistrikts räkning ett bostadslån på 600.000 mark. Lånet löper med 4 % ränta och skall vara återbetalt senast den 31.12.195

Jämlikt 6 § i förordningen den 12 januari 1932 angående staten i landskapet Åland tillhöriga jordegendomens upplåtelse för kolonisationsändamål (8/32) har löseskillningen för mark, som enligt förordningen upplåtits, efter avdrag av de statsverket såsom jordägare påförda utgifterna, genom statskontorets försorg bokförts såsom en särskild fond, vars räntor tillfallit landskapet Åland.

Då jämlikt § 25 i nya självstyrelselagen äganderätten till statens och byggnader i landskapet övergått till landskapet har regeringen fasta egendom visserligen ansett att landskapet på grund av sagda lagrum icke äger direkt rätt att erhålla ovan avsedda löseskillning men att det dock är skäligt att landskapet på grund av nyordningen erhåller ur statsmedel en ersättning, som motsvarar de influtna löseskillningarna. I sitt förslag till riksbudget har regeringen därför i detta syfte observerat 2.231.400 mark.

I årets enskilda medels budget upptogs anslag att utgivas såsom lån åt småbrukarsammanslutningar och maskinstationer för maskinanskaffning. Ur detta anslag har endast ett lån på 300.000 mark beviljats, enär medel numera finnas för samma ändamål i ordinarie

budgeten. Av det beviljade lånet skall 60.000 mark amorteras under år 1953.

Enär landskapets skogvaktare-arbetsledares verksamhet hänföres huvudsakligast till enskilda medels budgetens område har även dennes vederlag för hyres- och övriga naturaförmåner observerats i sistnämnda budget, på samma sätt som hans avlöning observerats bland utgifterna i detta förslag.

Utgifter.

Landskapets skogshushållning.

Skogvaktaren-arbetsledaren hör i detta nu till 15 löneklassen, till vilken löneklass jämväl skogsteknikern av första klass (skogsarbetsledare av 2 klass) vid revirförvaltningen i riket höra. Då sistnämnda befattningshavare hava föreslagits uppflyttade en löneklass, föreslår landskapsstyrelsen att även ifrågavarande landskaps-tjänsteman uppflyttas en löneklass till 16 löneklassen.

Landskapsstyrelsen har i Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag låtit brandförsäkra landskapets skogar för ett försäkringsbelopp stort 74.300.000 mark. Denna försäkring gäller tillsvdare och för ett år i sänder och är den årliga försäkringspremien 31.206 mark. Vid budgetbehandlingen har landskapsstyrelsen ånyo diskuterat denna

försäkringsfråga och därvid ansett det vara fördelaktigare att taga en försäkring för all framtid i stället för årliga försäkringar. Vid en sådan försäkring för all framtid skola premierna inbetalas under de 25 första åren, varefter premiebetalningen upphör och skogen förblir i alla tider försäkrad. Premien per år för en sådan försäkring och med samma försäkringsbelopp, 74.300.000 mark, uppgår till 49.410 mark.

Skogvaktarbostaden i Berg är brandförsäkrad för 3.000.000 mark med en årlig premie på 3.375 mark.

För underhåll och reparation av skogvaktarbostaden kommer givetvis alltid medel att behöva finnas för att iirägavarande bostad icke skall behöva förfalla. Under en del år kommer det givetvis att fordras mindre, under andra mera. För att emellertid få en någorlunda jämn belastning av budgeten och på det att man vid ett år som fordrar litet större reparationer icke helt plötsligt skall stå inför finansieringssvårigheter, anser landskapsstyrelsen det vara skäl att upptaga anslaget för underhåll och reparation som reservationsanslag. Detta anslag skulle sedan, liksom övriga reservationsanslag i enskilda medels budgeten, behandlas så att besparade medel

under ett år överföres till nästa år o.s.v. ända tills landstinget eventuellt besluter att indraga besparingarna. På detta sätt kommer reservationsanslagen att i enskilda medels budgeten behandlas ungefär på samma sätt som avsättningar till fonder, vars räntor dock gottgöras enskilda medels budgetens inkomstsida för varje år.

Bildningsväsendet.

De under detta kapitel observerade anslagen överensstämman nästan till alla delar med motsvarande anslag i utgiftsbudgeten i årets vederlagsmedelsbudget. För tydlighetens skull har själva uppställningen dock ordnats efter något annorlunda principer.

Hälsö- och sjukvårdsväsendet.

Även de under detta kapitel upptagna anslagen äro i stort sett desamma som motsvarande anslag i nuvarande vederlagsmedelsbudget.

Särskilda anslag.

Landskapsstyrelsen har ansett det synnerligen angeläget att reservera så mycket medel som möjligt för att täcka sådana utgifter som vid den skattefinansiella utjämnningen eventuellt prövas bära falla landskapets enskilda medel till last. Då denna utjämnning år 1953 omfattar hela tre år, d.v.s. 1950-1952, är behovet av en ordentlig reservering i detta avseende ännu mer markant. Då det emel-

lertid är omöjliga att säga nuru störa dessa utgifter kunna bliva, och då de i varje fall böra erläggas, måste anslaget observeras såsom förslagsanslag. Men dessutom anser landskapsstyrelsen att detta anslag borde såsom reservationsanslag behandlas på samma sätt som tidigare nämnts beträffande underhåll och reparationer av skogsvaktarbostaden på Berg. På grund härav har i detta budgetförslag ifrågavarande utjämningsanslag observerats såsom reservationsförslagsanslag.

På utövande av lösningsrätt vid överlåtelse av fastighet i landskapet Åland finnes i årets enskilda medels budget upptaget 2.891.215 mark. Av detta anslag skulle dock, ifall lösningsrätt skulle utnyttjats, 2.000.000 mark finansieras genom upptagande av lån. Då den i inkomstbudgeten kalkylerade engångsintäkten från statsverket för löseskillningar på grund av jordegendomars upplåtande för kolonisationsändamål, emellertid väl täcker det i årets budget upptagna lånebeloppet, föreslår landskapsstyrelsen att sagda engångsinkomst jämte tidigare faktiska reserveringar reserveras för sådan jordinlösen. Beträffande detta anslags karaktär gäller i princip detsamma som framhållits här ovan angående utjämningsan-

slaget. Anslaget har därför observerats såsom reservationsförslagsanslag.

Även anslaget till landskapspresidiets disposition, 25.000 mark, har observerats såsom reservationsanslag, på det att presidiet skall kunna förfoga över större belopp då behov verkligen förekommer.

Den situation kan givetvis inträffa att de såsom förslagsanslag observerade anslagen måste överskridas. Likaså är det åtminstone tänkbart att i inkomster av en eller annan orsak icke inflyta så mycket som i detta förslag beraknats. På grund härav borde landstinget bemyndiga landskapsstyrelsen att vid behov jämval upptaga lån för budgetens förverkligande.

I anslutning till vad ovan framhållits får landskapsstyrelsen vördsamt föreslå

att Landstinget måtte fastställa
nedan upptagna förslag till inkomst
och utgiftsstat för landskapets enskilda medel under år 1953, samt

att Landstinget måtte bemyndiga
Landskapsstyrelsen att vid behov uppta

ga för budgetens förverkligande er-
forderliga lån.

INK
Inkomster.

1. Beräknad behållning från år 1952.....	2.828.295:-
2. Försäljning av virke från landskapets skogar ...	3.000.000:-
3. Arrendaavgifter från landskapets boställen och fiskerier	1.750.000:-
4. Återbetalning av Ålands tuberkulosdistrikt beviljat bostadslån till kapital och ränta (engångsinkomst)	625.000:-
5. Ur statsmedel utgående löseskillingar, som in- flutit genom överlåtelse av statens jordegendom för kolonisationsändamål på Åland (engångsinkomst)	2.231.400:-
6. Ranteinkomster	20.000:-
7. Avkortningar på beviljade understödslån ur en- skilda medel	60.000:-
8. Skogvaktarens vederlag för hyres-och övriga natu- raförmåner	41.000:-
9. Avgifter för jaktkort	100.000:-

Summa inkomster mk 10.655.695:-
=====

VT6
Utgifter.

I. Landskapets skogshushållning.

1. Avlöning:

1. skogsvaktare och arbetsledare, grundlön (16.1kl)	286,500:-
Ålderstillägg	79.500:-
Indextillägg (förslagsanslag) ..	74.000:-
	440.000:-
2. Resor och dagtraktamenten (förslagsanslag)	150.000:-
3. Avverknings- och transportkostnader	1.200.000:-
4. Skogsvårdsarbeten av olika slag	400.000:-
5. Skogsprodukter för allmännyttiga ändamål	50.000:-
6. Premier för skogsbrandförsäkring	49.410:-
7. Premier för brandförsäkring av skogvaktarbostaden	3.375:-
8. Underhåll och reparation av skogvaktarbostaden (re- servationsanslag)	100.000:-
9. Till landskapsstyrelsens disposition för landska- pets skogshushållning	400.000:-

Summa I kap. 2.792.785:-

II. Bildningsväsendet.

Särskilda sammanslutningar

för deras allmänna bildnings-

arbete.

1. Ålands Sång- och Musikförbund	125.000:-
2. Ålands Ungdomsförbund	125.000:-
3. Ålands Marthadistriktsförbund	75.000:-
4. Ålands Hemslöjdsförening	15.000:-
5. Ålands Folkminnesförbund	30.000:-
6. Ålands Vänner	20.000:-
7. Ålands Biblioteksförening	50.000:-
8. Åländska Studentgillet	20.000:-
9. Ålands Skeppsbibliotek	30.000:-

Studieunderstöd.

10. Stipendier åt mindre bemedlade elever från landsbygden vid Ålands lyceum	30.000:-
11. Stipendier åt elever vid Ålands folkhögskola .	15.000:-
12. Stipendier åt elever vid Ålands lantmannaskola	8.000:-
13. Stipendier åt elever vid Ålands kvinnliga hem- slöjdsskola	11.000:-

14. Stipendier åt elever vid Ålands ambulerande

lanthushållsskola 11.000:-

Särskilda bildningsanordnin-

gar.

15. Bidrag åt folkbiblioteken	40.000:-
16. Till grundande av ett centralbibliotek	30.000:-
17. Bidrag för museiverksamheten	30.000:-
18. Till Mariehamns arbetarinstitut för exkursioner	40.000:-
19. Bidrag för avlönande av Ålands Ungdomsförbunds ungdomsledare	180.000:-
20. Bidrag för avlönande av Ålands Ungdomsförbunds teaterinstruktör	90.000:-
21. Bidrag till Ålands Marthadistriktsförbund för hemslöjdens främjande	15.000:-
22. Bidrag till Ålands Folkminnesförbund för för- ningställande av lillstugan vid Kastelholm ..	50.000:-
23. Bidrag till Ålands Fackliga Platsorganisation för kulturella kurser och föreläsningar	12.000:-
24. För upprätthållande av kontakten med ålänning-	

ningar i Sverige 25.000:-

..... Summa II kap. 1.077.000:-

III. Hälsö- och sjukvårdsväsendet.

1. Föreningen Folkhälsan på Åland, för dess allmänna verksamhet 75.000:-

2. Finlands Sjöräddningssällskap, för Eckerö livräddningsstation 25.000:-

3. Bidrag för sjuktransporter i skärgården 40.000:-

4. Ålands Marthadistriktsförbund, för anordnande av semester åt mindre bemedlade husmödrar i barnrika familjer 40.000:-

5. Föreningen Folkhälsan på Åland, för tandvård i den åländska skärgården 50.000:-

6. Mariehamns Frivilliga Brandkår, för underhåll av ambulansbil 40.000:-

..... Summa III kap. 270.000:-

IV. Särskilda anslag.

1. Bidrag för telefonanläggningar i avlägsna trakter 75.000:-

2. Eckerö Ungdomsförening, för förvärvande och upp-

bevarande av "den sista postbåten" 50.000:-

3. För rättshjälp åt inom landskapet bosatta mindre bemedlade personer med åländsk hemortsrätt .. 60.000:-

4. För utgifter i samband med den skattefinansiella utjämnningen (reservations-förslagsanslag) 3.043.295:-

5. För utövande av lösningsrätt vid fastighetsöverlåtelser (reservations-förslagsanslag) 3.122.615:-

6. Till landstingspresidiets disposition (reservationsanslag) 40.000:-

7. Till landskapsstyrelsens disposition 25.000:-

8. För jaktvårdens främjande (förslagsanslag) ... 100.000:-

Summa IV kap. 6.505.910:-

Summa utgifter mk 10.655.695:-

Mariehamn, den 30 oktober 1952.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd

Viktor Strandfält
Viktor Strandfält

Landskapskamrer

Th. Eriksson
Th. Eriksson